
Martin Dekarli získal Bolzanovu cenu za práci o Janu Husovi

Martin Dekarli získal Bolzanovu cenu za práci o Janu Husovi

Bolzanovu cenu za rok 2012 v kategorii společenskovední získal Mgr. Martin Dekarli, Th.D., za disertační práci s názvem *Myslet církev a svobodu. Prolegomena k Husově eklesiologii a morální teologii*, kterou obhájil na Husitské teologické fakultě UK.

Můžete nám představit svou práci, za kterou jste získal Bolzanovu cenu?

Mým záměrem bylo zrekonstruovat pojetí církve (čili teorii společnosti) a některé morálně teologické aspekty – jako je teorie poslušnosti a jednání – v celém kanonickém literárním díle mistra Jana Husa. Podařilo se mi v obou otázkách prokázat nejenom Husovu úzkou návaznost na dílo Johna Wyclifa, ale i některé subtilní a podstatné odlišnosti. Problematika vlivu Johna Wyclifa na dílo Jana Husa se u nás stala součástí politického diskurzu, v jehož pozadí stály také spory mezi Čechy a Němci.

Někteří dřívější němečtí historikové zastávali stanovisko nepůvodnosti Husova myšlení či husitství. Naproti tomu čeští historikové ve stopách Františka Palackého a Tomáše Garrigua Masaryka obhajovali Husovu původnost. Pomocí současných hermeneutických metod jsem v obou zvolených okruzích ukázal podobu fenoménu transformativní recepce. Konkrétně: jakým způsobem Hus jako implicitní čtenář mnoha Wyclifových děl pracuje s tímto textovým materiálem.

V první části jsem detailním způsobem odkryl Husovy názory na církev a společnost, ve druhé části své práce jsem se zaměřil na morální teologii (teorie poslušnosti a jednání). V této partii jsem zdůvodnil motivace a teoretické postoje, které v kritických letech 1409 až 1415 vedly Jana Husa k odmítnutí papežské poslušnosti. Ukázal jsem, že Husův neoblomný existencionální postoj, který skončil jeho tragickým upálením, vychází z jeho teoretických názorů a jejich dodržování. Kromě toho jsem v úvodních partiích sledoval některé křivky vývoje raného myšlení české reformace, například vliv Matěje z Janova, a recepce Wyclifova myšlení na pražské univerzitě na přelomu čtrnáctého a patnáctého století. V příloze jsem připravil i historicko-kritickou edici pražské kvestie o platonských ideách jednoho z německých nominalistických mistrů.

Byl jste překvapen, když vám přišlo oznámení o tom, že letošním laureátem Bolzanovy ceny se stáváte právě vy?

Musím říci, že ano, má práce byla dosud hodnocena především v zahraničí, protože jsem poslední dva roky strávil na různých zahraničních univerzitách. Díky tomu jsem měl více školitelů z řad zahraničních vědců. Ve Freiburgu im Breisgau mě vedli profesor Peter Walter a profesor Maarten J. F. Hoenen, v Kolíně nad Rýnem profesor Andreas Speer, v Mnichově profesor Thomas Ricklin. Byla to velmi úspěšná mezinárodní spolupráce a každý ze školitelů k mému disertačnímu projektu přistupoval svým osobitým způsobem. Myslím si, že toto vše se v mé práci samozřejmě projevilo.

Jak přistupují k práci zahraniční vědci?

Největší rozdíl oproti českému prostředí je skutečná důkladnost v přístupu k materiálu, v metodologii a v práci s literaturou. Doktorand musí pracovat se širokým aparátem nejenom sekundární literatury. Třeba v Mnichově ještě kladli důraz na preciznost, snažili se mě vést k vnímání souvislostí v širším historickém i současném kontextu a uvědomovat si rozdíl mezi současností a minulostí.

Čemu byste se rád věnoval ve svém výzkumu v budoucnu?

Nyní přepracovávám svou disertační práci do knižní podoby a rád bych ji publikoval. Pokud budu mít možnost, chtěl bych se detailněji zabývat nominalistickým myšlením na pražské univerzitě ve čtrnáctém století, především recepcí textů Jana Buridana a Marsilia z Inghenu. Jedná se o období před působením Jana Husa, které je doposud badatelsky v podstatě nezpracované.